Asiantuntijalausunto
sosiaali- ja terveysvaliokunta

VNS 3/2026 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2027–2030

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)

Johtaja Hanna Heinonen

Avustusmäärärahojen kehitys 2024-2027

- Avustusmäärärahojen kehitys

Vuosi	Avustus yhteensä
2024	**383 588 000**
2025	**304 088 000**
2026	**273 912 000**
2027	**Noin 190 000 000**

Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan suunnattujen valtionavustusten (ns. STEA-avustukset) määrärahoja leikattu jo merkittävästi.

Avustusleikkausten kohdistuminen järjestöjen toimintaan 2025 ja 2026

- Uusia STEA-avustuksia ei juurikaan myönnetty vuoden 2024 jälkeen
- Jatkuvaluonteisiin yleisavustuksiin tehty 2025 prosentuaalisia leikkauksia, jotka kohdistuivat suurimpiin avustuksiin
- Linjauksia avustuksilla rahoitettujen toimintojen sisällöistä tehty:
  - Lomajärjestöjen toiminnan rahoittaminen päättyy 2026 (ei lasten lomatoiminta)
  - Julkisen sektorin rajapinnalla olevien toimintojen rahoittaminen STEA-avustuksilla päättyy
  - STEAssa tehty kokonaisharkintaan perustuvia päätöksiä avustamisen lakkauttamisesta tai avustustason leikkaamisesta avustuskohdekohtaisesti:
    - Toiminta päällekkäistä toisen toimijan kanssa, toiminnan tuloksellisuus heikko, tarve vähentynyt, valvonnalliset havainnot, jne

Avustusleikkaukset 2027

- Määrärahaleikkaus merkittävä ja kohdistuu ensisijaisesti jatkuvaluonteisiin järjestötoimintoihin (yleisavustukset)
- Tehtävä selkeitä linjauksia mitä toimintoja jatkossa avustetaan ja mitä ei
  - Linjausten tulisi olla järjestöjen tiedossa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- Tavoitteena säästää mahdollisimman paljon kohtaavaa toimintaa
  - Edelleenkin kokonaisharkinnassa avustamisen jatkumiseen vaikuttavat toiminnan tarve, tuloksellisuus ja järjestön kyky hallinnoida avustuksia (valvonnan havainnot)
- Leikkauksilla vääjäämättä sekä välittömiä että lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia järjestön toiminnan kohderyhmien terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin